

PETŐCZ ANDRÁS

Az iowai indiánok búcsúja Orbán Ottótól

*Nem hagyjuk el, akit elhagyunk,
nem hagyjuk el egy pillanatra sem.*

*Egy pillanatra sem hagyjuk el,
aki távozik, akitől elbúcsúzunk.*

*És nem küldjük el, akit elküldünk
magunktól, mert nem küldjük el.*

Mert magunkhoz hívjuk, akit hívunk.

*Eh-woo-too, mondjuk, és megrázzuk a fejünk.
Hoo, hoo, mondjuk, és bólintunk hozzá.*

*Too ka-ho?, kérdezzük, és nyugodtak vagyunk.
Wa-yan-ka!, mondja a férfi, és a távolba mutat.*

*És akkor az erdőben megszólal a madár,
a madár, Aki Megszólal Valakiért.*

2002. 06. 11.

Orbán Ottó azt nem

*Orbán Ottó nem tudhatja,
miért oly sok az egész,
nincsen senki, hogy tudassa
fönről, miközben lenéz,*

*hogy merre-meddig, miért-hogyan,
hová is tart a Nagy Folyam,
hogy ki az, ki majd a mély vízben
biztonsággal átviszen,*

*ki az, ki majd vállára vesz,
lassú szóval hitelre tesz,
ki az, ki vágyva részegül,
hozzád csapódik, részedül,*

*Orbán Ottó azt sohasem,
hogy ez miért túl sok nekem,
ez az egész most meghalad,
nyergeld fel a halállovat,*

*fehér csikó, ha felnyihog,
valami baj történni fog,
és felzokog, ki felzokog:
fogak!, megcsikorduljatok!*

*Fogaim megcsikordulnak,
körmeim húsomba marnak,
szemeim elfeketülnek,
vérereim tömörülnek,*

*sötétségbe belelátok,
járok mozgás nélkül táncot,
rajtam illatos pomádé,
sápadt arcom a halálé.*

2002. 05. 29.

egy hajléktalan vallomása

*igen, csaltam az asszonyt,
megcsaltam őt a marival, nem tagadom,
nem voltam jó férj, meg jó apa sem,
elismerem;
és persze ő akart válni, nem én,
elváltunk, neki ítelték a lakást,
meg a gyerekeknek,
jól van ez így,
fájna a szívem őket kéregetni látni,
akár az apjukat;
béreltem egy lakást,
jó fizetésem volt, ment a cégnek,
nem féltem semmitől se,
a marival is jól megvoltunk,
egész addig,
míg aztán csődbe ment a cég,
munkanélküli lettem,
a lakást nem bírtam fizetni,
utcára kerültem,
a mari is otthagytott,
hajléktalan szállón vagyok mostan,
vonják a tartásdíjat a segélyből,
így aztán semmire se futja,
ezért amikor éhes vagyok,
először is rendbe hozom a ruházatomat,
valami emberi formát próbálok ölteni,
meg arra is vigyáznom kell,
hogy ne legyek túl bűdös,
mert ha bűdös vagyok,
akkor könnyen elszúrhatom az egészet,
szóval,
bemegyek valami nagyobb üzletbe,
és felvágottat kérek,
mondjuk sonkát vagy húsz dekát meg parizert,*

sajtot is, pannóniát, az a legjobb, abból tíz is elég,
néha szalámit, ha arra van gusztusom,
de csakis szeletelve,
vagy egy fél szál kolbászt,
aztán tovább megyek a hűtőpulthoz,
ott valami kisebb dolgot, túró rudit,
ilyesmit veszek magamhoz,
csupa olyat, amit könnyen ki lehet bontani,
esetleg csokoládét is elteszek,
a csokiban rengeteg a kalória, azt mondják,
aztán tovább megyek a tisztítószerelig,
és ott, ügyesen,
szép lassan kosárból bezabálom az egészet,
a sonkát,
meg a sajtot is,
a kolbászt, meg a túró rudit,
ami már bennem van, azt nem tudják elvenni tőlem,
a gyerekek, meg a lakás,
az mind-mind az övék,
de az a sonka, ott, az áruházban,
az már örökre én vagyok –

mint másnak a madleine sütemény

*ott, a sziklák alatt,
ott laktak a hajléktalanok,
fél méterre a víz fölött,
egy barlangszerű mélyedésben*

*ki kell már végre mondani,
némelyik hajléktalannak erős,
kellemetlen a testszaga*

*olyan édeskés izzadtságzaguk van,
úgy általában, egyszóval,*

*nem lehet azt mondani,
hogy valamelyik parfümgyár reklámfigurái lehetnének,
azt azért nem lehet mondani*

*édeskés izzadtságzag, olyan,
hogy az ember orra könnyen elfacsarodik tőle,
pedig nem vizelet szag ez,
nem is szarszag,
hanem valami pálott édeskés tisztaság szag,
nehezen megfogalmazható*

*sokáig nem értettem ezt a szagot,
egészen addig nem értettem,
amíg egyszer fel nem vettem magamra egy frissen mosott,
de még enyhén nedves gyapjúpulóvert,
szóval,
amikor abban a pulóverben felszálltam a buszra,
akkor megint éreztem azt a szagot,
és amikor leszálltam, akkor elmúlt egy időre,
majd hirtelen megint megcsapott,
és rájöttem, hogy az a szag most belőlem árad,
hogy én vagyok olyan bűdös*

*külöben láttam is a hajléktalanokat,
ahogy ott, a tengerparton,
a hideg késői őszben mossák a ruháikat,
és hogy amúgy nedvesen magukra szedik azokat,
és akkkor rájöttem,
hogy némelyik hajléktalan tényleg fürdik is,
csak éppen nincs hol jól kiszáradnia*

*azóta, persze, itthon is figyelem őket,
kiváncsi vagyok, melyiknek milyen a szaga,
szagolgom őket, hogy az ittenieknek,
más-e a szaguk, mint az ottaniaknak,
hogy szag alapján meg lehet-e különböztetni őket,
csak erre vagyok kíváncsi*

*ezért, ha hajléktalant látok,
akkor diszkréten odamegyek,
na, nem túl közelre,
hogy ne kelljen adni neki,
mert én is könnyen hajléktalan lehetnék,
ha mindegyiknek adnék valamit,
de mégis legalább annyira közel megyek,
hogy érezzem az illatát,
mert iszonyú kíváncsi vagyok,
mi a különbség a tengerparti
és a közép-európai hajléktalanok között,
már ami a szagot illeti*

*és be is jött a dolog,
állíthatom,
lényeges különbségek vannak,
úgy általában*

*csak nagy ritkán csap meg valami ahhoz hasonló,
olyankor a szokottnál is tovább szorgolgom,
mert nekem is szükségem van valami emlékezésre,
én is emberből vagyok,
és az a szag,
mint másnak a finom, édeskés madleine sütemény*